

Dimma í øðini - Dimma í ørviti

Ein kundi hugsað sær, at í minsta lagi blaðstjórar »Færo Amtstidendes« løsu tær greinir, teir skrivaðu mót-mæli ímóti; men so tykist ikki at vera. Ið hvussu er eru tær atfinningar, teir gera móti teim blaðsamroðum, vit høvdu við J. P. Henriksen og Magnus Tórsheim, so út av øllum lagi misvísandi, at teir avgjört ikki kunna hava kveitt at teimum — tað má vera leysasögur, onkur hevur fortalt teimum, ið teir finnst at.

Lat okkum taka upp aftur hetta pættið úr Dimmaletting:

»Skal man forlade sig på de oplysninger, bladet mener at have fået ud af de to socialdemokratiske byrådsrepræsentanter, har Henriksen æren for, at det endelig blev til noget med opførelsen af den ny impoerende kommuneskolebygning medens Tórsheim personlig har taget initiativet til, at der nu er blevet henlagt ny pengemidler i en fond til anlæg af nok et kommunalt vand forsyningsbassi i «

Hertil er fyrst at siga, at J. P. Henriksen kom í býráðið 1941. Til fíggarætlanina 1942 setti hann fram uppskot um at leggja pening í grunn til byggjan av nýggjum kommunuskúla — og hetta varð samtykt. Síðani hevur nakað av peningi verið lagdur í henda grunn øll árin uttan tey trý, tá Kjartan Mohr var formaður.

Tað er ein ómetaligur frekleiki, tá blaðið loyvir sær at skriva soleiðis:

»Allerede før den sidste verdens-krig blev der under et helt andet byrådsregime og hovedsagelig med en helt anden besætning besluttet at henlægge midler i et fond til bygning af en ny kommunal skolebygning. Eferhånden som indtægterne tillod det, blev fondsmidlerne forøgede, indtil det tidspunkt var inde, hvor mulighederne for at føre planerne ud i livet var til stede. Æren for opførelsen af skolen tilkommer ikke noget enkelt medlem af det nu værende byråd fremfor det andet.«

Vit skulu loyva okkum at siga blaðnum, at nøkur av teim árunum, áðrenn J. P. Henriksen varð valdur í býráðið, setti javnaðarmaðurin, ið tá sat í býráðnum, »selvsama« uppskotið fram. Hann var einsamallur javnaðarmaður í ráðnum; men sambandið átti tá 4 av 9. monnum í landsins einasta býarstýri, so tað hevði ligið væl fyr í fingið hetta uppskot samtykt, um viljin var til tess. — Men nei, tá varð uppskotið ongatið sam-

tykt. Onkuntíð varð gjørt ein samtykt um, at peningurin av einari møguligari »yvirlíknung« av skatti skuldi setast í ein slíkan skúlagrunn; men har komu so eingir pengar í grunnin.

Um Dimmaletting ivast í, at hetta er beint, vit her fara fram, so vil tað so væl til, at blaðið eigur ein av sínum næstafólki í býráðnum, sum tað óivað hevði fingið at kanna hesi viður skifti — um tað annars er sinnað at fáa sannleikan fram í hesum máli; men tað man blaðið neyvan vera.

Og so er tað Magnus Tórsheim.

Her er aftur at siga, at um blaðstjórar »Dims.« høvdu gjørt sær tann ómak at lisið samroðuna, vit høvdu við hann, og ikki, sum tað tykist, høvdu atfinningar sínar úr tí leysu, kolbláu luftini, so høvdu teir skjótt funnið út av, at Magnus Tórsheim segði hesi orð um veitan av vatni til býin:

»Vatnspurningurin er okkara smertens barn«.

»Hetta eru stór mál, tekniska nevndin hevur við at gera,« siga vit, »men tygu msuffa við, táíð tygum nevna vatnspurningin?« — »Gjordi eg tað?« sigur Magnus eitt sindur blisin; »men tað er einki lógið, um eg gjordi tað, tí vatnspurningurin í Havn er virkliga okkara smertens barn«, tí her er eitt mál, sum má loysast skjótt og væl. Tí sjálvt um veturin, tá ið frost er, og ikki at tala um summarið, táíð turkur er, mangla vit vatn sjálvt til húsarhald. Og táíð vatnið er nógv, er tað oftani so ringt, at tað illa er drekkandi. Hetta ber ikki til,« leggur Magnus Tórsheim álvarsliga aftrat. »Og her havi eg roynt at leggja doyðin á at fáa gott skil á,« sigur Magnus og trýstir á orðini doyðin og gott skil.

Ikki bert NÓGV vatn, men eisini GOTT vatn.

Og nú er Magnus Tórsheim vorðin harðmæltur og farin upp at ganga, meðan orðini rapla úr munni hansara, og sigur hann millum annað: »Vit vita øll, at vit hava litið, ja, alt ov litið vatn her í Havn og so ringt vatn, at vit ikki kunna vera tað beint, men tað nyttar einki bert at vita tað, tosa um tað og gremja seg um tað, her má gerast nakað radikalt og gerast skjótt og verða gjørt av serkonum monnum, og eg vildi næstan sagt, at tað er líka mikið, hvat tað kostar vit kunnu ikki vera tað beint, (Framhald á 2. síðu)

Javnaðarlistin

Hin 4. des. varð listi Suðurstreymoyar Javnaðarfelags til býráðsvalið latin inn til valstýrið. Vit skulu her prenta listan yvir valevnini og stillararnar:

Til býráðið:

1) Johan Pauli Andreas Henriksen bókaldari, 2) Magnus Vilhelm Tórsheim, byggimeistari, 3) Edvard Lindenskov, ketil-maskinpassari, 4) Mortan Mørk, arbeiðsmaður, 5) Robert Mohr Poulsen, smiður, 6) Jacob S. Jacobsen, skrivstovumaður, 7) Niels Pauli S. Justinussen, arbeiðsmaður, 8) Pauli Dahl, telefonmontorur, 9) Villi Hansen, arbeiðsmaður, 10) Alfred Hansen, arbeiðsmaður, 11) Poul E. Petersen, lærari.

Til líknarnevnd:

1) Jacob J. O. Wenningstedt, lærari 2) Jacob Sune Jacobsen, skrivstovumaður, 3) J. P. Rubeksen, postpakke-meistari, 4) Tórus Aksalson Dalsgaard, stjóri, 5) Andreas Hansen, málari, 6) Tórleif Davidsen, arbeiðsmaður, 7) O. Z. Zachariassen, arbeiðsmaður.

Til grannskoðarar:

1) Ingvar Jacobsen, lærari, 2) Jacob av Skarði, yvirlærari.

Stillarar:

Johannes Weihe. Kata Jacobsen. Tóri Lindenskov. Julian Hansen. Anthon Arge. Johan Olsen. Ludvig Justinussen. Tórus Zachariassen. J. M. Mouritsen. Steingrim Fosaa. Hugo Lindenskov. Jákup á Lava. Jens P. Egholm. Hjørleif Hansen. H. B. Arge.

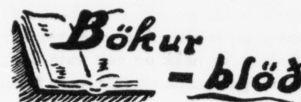
14. í trongum skóm

Tað var ein neyðarslig støða, tjóðveldisflokkurin hevði í sjómarsmálinum, so neyðarslig, at teir sjálvir hava skammt yvir hana, og tað er ikki so lítið.

Og tað er ein neyðarslig vorja, teir hava, tá teir skulu bera í botuflaka fyrri gerð sína; men tað kann vera so rimiligt, tí hvussu skulu teir bera seg at við at verja ólíkindi.

Men teir eru kroystir av neyðarastøðu síni, og so er einki annað at fyrri hond enn at grýta grót eftir øðrum. Tær greinir, vit hava skrivað um hetta mál, verða nevndar tvælt og hópisleys skrivning, og so kemur hin vanligja trúttanin um, at støða javnaðarmanna bæði í sjómarsmálinum og øðrum einans skal vera ein dansur eftir donskum javnaðarmannaboðum, og teir taka soleiðis til orðanna:

»Tá ástóð bóru teir seg soleiðis at, at teir royndu at spæla sjónleik fyrri foroyingum, samstundis sum teir gjørdur donum teirra neyðugu tænastu. Hetta er gott dómi um javnaðarpolitikkinn í Foroyum.«

Det danske Forlag hevur givið út eina vakra bók, ið nevnist »Mellem bjerg og brænding«. Hetta er úrval av føroyskum yrkingum, týddar til danskt mál av Poul P. M. Petersen. Bókin er myndarik, og myndirnar eru vakrar. Tað er Sven Havsteen-Mikkelsen, ið teknað tær hevur. Slík bók, sum henda antologi hevur uppiborið eitt gjøllari ummæli, og vit vilja fáa eitt slíkt til vega til næsta blað.

Agni og Kævain

eitur lítill bóklingur, ið út er kominn nú til jóla. Hetta er onnur útgáva. Ríthøvundin er Vilh. Poulsen. — Merkilig bók má sigast at vera. Hon er uppbygd sum vanligar småsøgur við hvønn dagsligum práti; men undirtónin er ógvuliga filosofiskur; so kann hvør, sum vil meta góðskuna av hesari filosofi — heilt vanlig er hon nú ikki; men tá bók-in longu er komin í aðru útgávu, er einki at ivast í, at hon hevur fallið mongum væl.

Følv

Jólablaðið Følv kemur út um miðju næstu viku, — í ár tykjast tær føroysku jólabøkurnar at vera seinar. Jólastjórnin man heldur ikki fara at koma út, fyrr enn seinna partin av næstu viku. Mín Jólabók er einasti føroyski jólalesnaður, ið kom út um mánaðarskiftið.

Tað er einki at ivast í, at blaðið 14. Sept. eigur ein part av lesarum, sum er so óvandin, at hann kíkari øllum, sum blaðið skrivari, og trýr tí blint, og kritikkleyst. Men í hesum føri man tað vera farið ov langt. Alt vanligja vitugt fólk veit, at javnaðarflokkurin bardist dyggiliga fyrri at fáa Føroya lögting at krevja somu rættindi, sum íslendingar fingur. Ein støða, sum í dag vísir seg at hava verið hin einasta beina.

Men tjóðveldisflokkurin vildi ikki fylgja javnaðarmonnum. — Hvi?

Jú, tí hann skilti, at hetta var ein støða, ið kundi bera á mál, og við at styðja eitt uppskot í sjómarsmálinum sum kundi loysa spurningin, kvetti hann sína egnu livaðr av. Tí hann eigur eingi livlíkindi uttan ósing og rumbul, ólátað álöp og ilgitan. Verð stórmálin loyst, so sum sjómarsmál ið, so hevur hann einki at ósa við, og tá neyðist hann at fána burtur í gloymskunnar támi.

Nei, tjóðveldið gjordi einki — púra

(Framh. á 4. s.)